

1

מקום להידוק
דפי השאלון

2371

משרד החינוך

אגף בכיר בחינוך

המנהל הפדגוגי

מחברת בחינה

לנבחנים ולנבחנות שלום,

יש לקרוא את ההוראות בעמוד זה ולמלא אותן בדיוקנות. אי-מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות ואף להביא לפסילת הבחינה. הבחינה נועדה לבדוק הישגים אישיים, ולכן יש לעבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ואין לתת או לקבל חומר בכתב או בעל פה.

אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות – חוץ מ"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. כמו כן אין להכניס לחדר הבחינה טלפונים או מכשירים אלקטרוניים אחרים. שימוש בחומר עזר שאינו מותר יוביל לפסילת הבחינה.

לאחר סיום כתיבת הבחינה יש למסור את המחברת למשגיח ולעזוב בשקט את חדר הבחינה.

יש להקפיד על טוהר הבחינות!

הוראות לבחינה

- יש לוודא כי במדבקות הנבחן שקיבלתם מודפסים פרטיכם האישיים. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, כדי למנוע עיכוב בזיהוי המחברת וברישום הציונים.
- אם לא קיבלתם מדבקה, יש למלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקות הנבחן.
- אסור לכתוב בשולי מחברת הבחינה (החלק המקווקו) משום שחלק זה לא ייסרק.
- לטייטה ישמשו אך ורק דפי מחברת הבחינה שיועדו לכך.
- אין לתלוש או להוסיף דפים. מחברת שתוגש לא שלמה תעורר חשד לאי-קיום טוהר הבחינות.
- אין לכתוב שם בתוך המחברת משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.

בהצלחה!

מדבקת שאלון ملصقة نموذج امتحان שאלון 002371 תנ"ך	מדבקת נבחן והתאמות ملصقة ممتحن ומلاءمات <table><tr><td>שנה السنة</td><td>חודש الشهر</td></tr><tr><td>מועד מועד</td><td></td></tr><tr><td>סמל ביה"ס</td><td>מס' תעודת הזהות</td></tr><tr><td>رقم المدرسة</td><td>رقم الهوية</td></tr></table> יש להדביק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם) يجب هنا ↑ إلصاق ملصقة ممتحن (بدون اسم)	שנה السنة	חודש الشهر	מועד מועד		סמל ביה"ס	מס' תעודת הזהות	رقم المدرسة	رقم الهوية	מדבקות לנבחנים ملصقات للممتحنين
שנה السنة	חודש الشهر									
מועד מועד										
סמל ביה"ס	מס' תעודת הזהות									
رقم المدرسة	رقم الهوية									

יש לסמן במשבצת ☐ אם ניתנה מחברת נוספת
يجب الإشارة في المربع إذا أُعطِيَ دفتر إضافي
* التعلیمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

الإدارة التربويّة
وزارة التربية والتعليم
القسم الكبير لامتحانات

دفتر امتحان

تحيّة للممتحنين وللممتحنات،

يجب قراءة التعليمات في هذه الصفحة والعمل وفقاً لها بدقة . عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء الامتحان .
أعدّ الامتحان لفحص التحصيلات الشخصية، لذلك يجب العمل بشكل ذاتي فقط . أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير، ولا يُسمح إعطاء أو الحصول على موادّ مكتوبة أو شفهيّة .

لا يُسمح إدخال موادّ مساعدة – كتب، دفاتر، قوائم – إلى غرفة الامتحان، ما عدا "موادّ مساعدة يُسمح استعمالها" المفصّلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من وزارة التربية والتعليم . كما لا يُسمح إدخال هواتف خلويّة أو أجهزة إلكترونيّة أخرى إلى غرفة الامتحان . استعمال موادّ مساعدة لا يُسمح استعمالها سوف يؤدي إلى إلغاء الامتحان .
بعد الانتهاء من كتابة الامتحان، يجب تسليم الدفتر للمراقب ومغادرة غرفة الامتحان بهدوء .

يجب التقيّد بنزاهة الامتحانات!

تعليمات لامتحان

1. يجب التأكّد بأنّ تفاصيلكم الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلتم عليها . لا يُسمح إضافة أو تغيير أيّة تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عواقب في تشخيص الدفتر وفي تسجيل العلامات .
2. في حال عدم حصولكم على ملصقة، يجب ملء التفاصيل في المكان المعدّ لملصقة الممتحن، بخطّ يد.
3. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنّه لن يتمّ مسح ضوئيّ لهذه المنطقة .
4. للمسوّدة تُستعمل أوراق دفتر الامتحان المعدّة لذلك فقط .
5. يُمنع نزع أو إضافة أوراق . الدفتر الذي يُسلّم ناقصاً يُثير الشكّ بعدم الالتزام بنزاهة الامتحانات .
6. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأنّ الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم .

نتمنّى لكم النّجاح!

שימו לב: בבחינה זו יש הנחיות מיוחדות.
יש לענות על השאלות על פי הנחיות אלה.

תנ"ך

לבתי ספר דתיים

הוראות

א. משך הבחינה: שתיים ורבע.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים.

פרק ראשון – תורה: דברים (פתיחה וסיכום) – (23x1) – 23 נקודות

פרק שני – תורה: דברים (מצוות) – (23x1) – 23 נקודות

פרק שלישי – נביאים: מלכים ב, ירמיה, יחזקאל

פרק רביעי – כתובים: עזרא ונחמיה

{ 54 נקודות – (18x3) }
סך הכול – 100 נקודות

בפרקים השלישי והרביעי
יש לענות על שלוש שאלות
סך הכול: על שאלה אחת לפחות
מן הפרק השלישי, ועל שתי
שאלות נוספות לבחירתכם.

ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך שלם בלי פירושים.

ד. הוראה מיוחדת: יש לענות על השאלות בגוף השאלון, לפי ההוראות.

העתקה של דברי פרשן בלי הסבר לא תיחשב לתשובה.

שימו לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

תנ"ך, חורף תשפ"ד, מס' 2371

שימו לב: העתקה של דברי פרשן בלי הסבר לא תיחשב לתשובה.

פרק ראשון – תורה: דברים (פתיחה וסיכום) (23 נקודות)

ענו על אחת מן השאלות 1–2 (23 נקודות).

1. יחידת הפתיחה – "הארץ הטובה" – פרק ח'

א. עיינו בפסוקים ז'–י'.

(1) מהי המילה המנחה בפסוקים אלה, ומהו הנושא המרכזי בפסוקים אלה?

(2) על פי פסוקים אלה, כתבו שלושה דברים שמאפיינים את ארץ־ישראל.

(9 נקודות)

ב. עיינו בפסוקים י"א–י"ח.

(1) מהי הסכנה שהכתוב מזהיר מפניה, ומהו הגורם לסכנה זו?

(2) על פי הנאמר בפסוקים אלה, הסבירו כיצד עם ישראל צריך להתגבר על סכנה זו.

(8 נקודות)

ג. תלמוד בבלי, ברכות לב ע"א: "כך אמר משה לפני הקדוש ברוך הוא: ריבונו של עולם, בשביל כסף וזהב שהשפעת להם לישראל... הוא גרם שעשו את העגל".

(1) על פי הגמרא, משה מנסה ללמד זכות על בני ישראל שחטאו בחטא העגל. הסבירו את הטענה של משה.

(2) הסבירו את הדמיון בין טענת משה המצוינת בגמרא לבין אזהרת התורה בפסוקים י"א–י"ד.

(6 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"ד, מס' 2371

2. יחידת הסיכום – פרק כ"ט

א. (1) עיינו בפסוק ט'.

על פי פירוש שלמדתם, מתי כינס משה את העם כדי לכרות עימו את הברית?

(2) "אֲשֶׁר אֵינְנוּ פֹה עִמָּנוּ הַיּוֹם" (פסוק י"ד).

על פי מה שלמדתם, למי משה מתכוון בדברים אלה?

(9 נקודות)

ב. מעובד על פי רש"ר הירש (לפסוקים ט"ו–כ'): פסוקים אלה באים למנוע את הטעות... שהברכות והקללות מתייחסות לבגידה של עם ישראל, ואילו היחיד יכול לכתוב כתב שחרור לעצמו כדי לחיות בניגוד לתורה, כל עוד עם ישראל שומר על נאמנותו לה' ותורתו.

(1) על פי רש"ר הירש, הסבירו מהי הטעות שפסוקים ט"ו–כ' באים למנוע.

(2) הביאו ציטוט מפסוקים י"ז–י"ח, שמוכיח את דברי רש"ר הירש.

(8 נקודות)

ג. מעובד על פי "צרור המור" (לפסוק ט'): אמר: 'לפני ה' אלקיכם ראשיכם שבטיכם... טפכם, נשיכם' ללמד שה' לא מעדיף את העשיר על פני העני, ולכן אמר שכולם היו שווים לפני ה', המכובדים, האנשים הפשוטים ואפילו חוטבי עצים ושואבי מים. כי אולי הקטנים הם הגדולים, והגדולים הם הקטנים... ולכן אמר כאן 'אתם נצבים היום כלכם לפני ה' אלקיכם ראשיכם שבטיכם טפכם נשיכם... מחטב עציך עד שאב מימך'. כולם יש להם קיום והתייצבות בשווה, כי בענייני הנפש ראוי שיהיו כולם שווים.

על פי "צרור המור", מה התורה רוצה ללמד באמצעות הפירוט שבפסוקים ט'–י'?

(6 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"ד, מס' 2371

פרק שני – תורה: דברים (מצוות) (23 נקודות)

ענו על אחת מן השאלות 3–6 (23 נקודות).

3. יחידת "פתח תפתח" – מצוות צדקה והלוואה

א. עיינו בפרק ט"ו, פסוקים ז'–י'.

(1) צטטו מן הכתוב ציווי אחד העוסק במצוות צדקה לעני וציווי אחד העוסק במצוות הלוואה לעני.

(2) על פי מה שלמדתם, כתבו שתי הלכות במצוות צדקה שנלמדו מפסוקים אלה.

(9 נקודות)

ב. "שמונה מעלות יש בצדקה זו למעלה מזו. מעלה גדולה שאין למעלה ממנה זה המחזיק ביד ישראלי שֶׁמֶךְ [שנעשה עני] ונותן לו מתנה או הלוואה או עושה עימו שותפות או ממציא [נותן] לו מלאכה כדי לחזק את ידו עד שלא יצטרך לבריות". (רמב"ם, הלכות מתנות עניים, פרק י')

(1) על פי רמב"ם, הסבירו בלשונכם מהי הדרגה הגבוהה ביותר במתן צדקה.

(2) הסבירו מדוע הדרגה שכתבתם היא הגבוהה ביותר במתן הצדקה.

(8 נקודות)

ג. מעובד על פי ספר חסידים, פסקה תט"ו: מה שהקב"ה מספק ונותן לעשיר עושר, והעשיר אינו נותן לעניים... באים העניים וצועקים לפני הקב"ה: 'לזה נתת מה שהיה יכול לפרנס אלף אנשים, ולא עשה עימי טובה!' וה' מעניש את העשיר כאילו גזל עניים רבים, שאומר לו: אני סיפקתי לך עושר שתיתן ממנו לעניים, ואתה לא נתת להם - אעניש אותך כאילו גזלת אותם. כי על כן נתתי בידך העושר לחלק לעניים, ולקחת העושר לעצמך.

על פי ספר חסידים, הסבירו מדוע עשיר שלא נתן מכספו לצדקה, נחשב שעבר עבירה חמורה ביותר.

(6 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"ד, מס' 2371

4. יחידת "ההנהגה" – מינוי שופטים

א. עיינו בפרק ט"ז, פסוקים י"ח-כ'. על פי מה שלמדתם, כתבו ציטוט מתאים לכל אחד מן הציוויים, והסבירו אותו.

- ציווי למי שממנה את השופטים:
הסבר הציווי
- ציווי לשופטים:
הסבר הציווי
- ציווי למי שבא להישפט:
הסבר הציווי

(9 נקודות)

ב. רש"י (לפסוק י"ט): "לא תכיר פנים" - ... אזהרה לדיין שלא יהא רך לזה וקשה לזה, אחד עומד ואחד יושב, לפי [כי] שכשרואה שהדיין מכבד את חברו - מסתמין טענותיו".

(1) על פי רש"י, כתבו בלשונכם אילו דברים אסור לדיין לעשות.

- (2) הסבירו כיצד דברים אלה עלולים לפגוע בעשיית משפט צדק.

(8 נקודות)

ג. מדרש תנחומא (פרשת שופטים):

"ושפטו את העם משפט צדק" - אמר רבי יהודה ברבי שלום, שיהיו [הדיינים]... מלמדים עליהם זכות לפני הקדוש ברוך הוא".

(1) "ושפטו את העם משפט צדק" (פסוק י"ח).

מה מצופה מן הדיינים על פי פשט הכתוב?

- (2) מה מצופה מן הדיינים על פי רבי יהודה ברבי שלום?

(6 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"ד, מס' 2371

5. יחידת "לא תוכל להתעלם" – עגלה ערופה, פרק כ"א, פסוקים א'–ט'
א. (1) באיזה מקרה יש להביא עגלה ערופה?

(2) כיצד קובעים איזו עיר חייבת להביא עגלה ערופה?

(9 נקודות)
ב. עיינו בפסוק ז' ובדברי רש"י שלפניכם.

רש"י (לפסוק ז'): "ידינו לא שפכו" - וכי עלתה על לב שזקני בית דין שופכי דמים הם?!
אלא לא ראינוהו ופטרנוהו בלא מזונות ובלא לוויה".

(1) על פי רש"י, הסבירו מדוע האמירה של זקני בית דין "ידינו לא שפכו" מעוררת תמיהה.

(2) על פי רש"י, הסבירו את המשמעות של דברי הזקנים "ידינו לא שפכו".

(8 נקודות)
ג. התלמוד הירושלמי מציע פירוש לפסוק "ידינו לא שפכו את הדם הזה" (פסוק ז').
חכמי ארץ־ישראל מפרשים את הפסוק בהורג [על הרוצח]. זקני העיר אומרים: הרוצח לא הגיע לבית הדין שלנו. לא שפטנו אותו ופטרנו אותו מעונש.
(מעובד על פי תלמוד ירושלמי, סוטה פרק ט' הלכה ו')
על פי התלמוד הירושלמי, הסבירו את התפקיד המוטל על זקני העיר, ואת אמירתם "ידינו לא שפכו את הדם הזה".

(6 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"ד, מס' 2371

6. יחידת "דיני מלחמה"

א. (1) איזו מלחמה נחשבת למלחמת מצווה? כתבו שתי אפשרויות.

(2) כתבו דוגמה אחת למי שחייב לצאת למלחמת מצווה אך פטור ממלחמת רשות.

(9 נקודות)

ב. עיינו בפרק כ"ה, פסוקים י"ז–י"ט.

פסיקתא דרב כהנא (פסקה ג'): " אשר קרך בדרך' - [משל] לאמבטיה רותחת שלא היה ברייה יכולה לירד בתוכה, ובא בן בליעל אחד וקפץ וירד לתוכה, אף על פי שנכווה, הקירה [קירר אותה] לפני אחרים". הסבירו את הנמשל של כל אחד מפרטי המשל האלה:

____ "אמבטיה רותחת" –

____ "בן בליעל" –

____ "וקפץ וירד... שנכווה" –

____ "הקירה [קירר אותה] לפני אחרים" –

(8 נקודות)

ג. אבן עזרא (לפסוק י"ט): " זהיה בהניח ה' אלקיך' - ... זאת המצווה תלויה אחר שיירשו את הארץ, ושקטה הארץ ממלחמה מכל סביבותיה. כי כל זמן שיתעסקו [ישראל] עם מלחמות הקרובים אליהם, אינם חייבים להילחם בעמלק".

על פי אבן עזרא, מהו התנאי שצריך להתקיים כדי שעם ישראל יהיה חייב להילחם בעמלק?

(6 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"ד, מס' 2371

שימו לב: מן הפרקים השלישי והרביעי ענו על שלוש שאלות סך הכול: על שאלה אחת לפחות מן הפרק השלישי, ועל שתי שאלות נוספות לבחירתכם (לכל שאלה – 18 נקודות).

פרק שלישי – נביאים: מלכים ב, ירמיה, יחזקאל

בפרק זה ענו על שאלה אחת לפחות.

7. מלכים ב, פרק כ"ד

א. עיינו בפסוקים י"א – ט"ז.

(1) מהו הכינוי של הגלות המתוארת בפסוקים אלה?

(2) כתבו בלשונכם מי האנשים שגלו בגלות זו, ומי האנשים שנשארו בארץ.

(7 נקודות)

ב. עיינו בפסוקים י"ט – כ'.

רד"ק (לפסוק כ'): "כי על אף ה' - והוא טעם [הסבר] למה שאמר אחר כן 'וימרד', האל יתברך שם בליבו [של צדקיהו] שימרוד במלך בבל, כדי שימצא מלך בבל טענה להחריב הכול".
על פי רד"ק, הסבירו את הסיבתיות הכפולה לחורבן ירושלים.

(7 נקודות)

ג. עיינו בדברי הימים ב, פרק ל"ו, פסוקים י"א – ט"ז.

על פי פסוקים אלה, כתבו חטא אחד שחטא צדקיהו, וחטא אחד שחטא עם ישראל.

(4 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"ד, מס' 2371

8. ירמיה, פרק ז'

א. עיינו בפסוקים א'–י"א.

(1) על פי פסוקים אלה, מהי התפיסה הדתית המוטעית של העם בנוגע לבית המקדש?

(2) עיינו בפסוק ד'.

על פי מה שלמדתם, הסבירו את החזרה על המילים "היכל ה' " שלוש פעמים.

(7 נקודות)

ב. עיינו בפסוקים י"ב–ט"ו.

(1) מה הם שני האירועים ההיסטוריים שהזכיר הנביא בפסוקים אלה?

(2) בחרו באחד משני האירועים, והסבירו לשם מה הזכיר הנביא אירוע זה.

(7 נקודות)

ג. עיינו בפסוקים ט'–י"א.

אברבנאל (לפסוק י"א): "המערת פריצים היה הבית הזה' - ... האם חשבתם שהיה הבית הזה שנקרא שמי

עליו לקדושה ולטהרה כמערת הפריצים [פושעים], שכאשר יעשו התועבות ילכו להיחבא במערה?!"

על פי אברבנאל, מדוע הנביא מדמה את בית המקדש למערת פריצים?

(4 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"ד, מס' 2371

9. יחזקאל, פרק ל"ז

א. (1) עיינו בפסוקים א-ג'.

על פי פסוקים אלה, כתבו בלשונכם –

מה ראה יחזקאל:

מה שאל ה' את יחזקאל:

מה ענה לו יחזקאל:

(2) עיינו בפסוקים ד'-ו'.

ציינו מה הם שני השלבים של החייאת העצמות.

(7 נקודות)

ב. עיינו בפסוקים י"א-י"ב.

(1) "הֲיֵנָה אֲמָרִים". מי הם האומרים בפסוק י"א, ומה אפשר ללמוד מאמירה זו על הרגשתם?

(2) על פי פסוק י"ב, הסבירו את תשובת ה' על דברי האומרים.

(7 נקודות)

ג. "וַיִּנְתְּנִי רוּחִי בְכֶם וַחַיִּיתֶם" (פסוק י"ד).

יש מפרשים שמילים אלו מתארות תהליך של תחייה רוחנית וחזרה בתשובה.

עיינו בפרק ל"ו, פסוקים כ"ד-כ"ח.

הביאו ראיה מפסוקים אלה, שהגאולה העתידה תכלול תחייה רוחנית וחזרה בתשובה.

(4 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"ד, מס' 2371

פרק רביעי – כתובים: עזרא ונחמיה

10. עזרא, פרק ג'

א. (1) הביאו מן הפרק ראיה המוכיחה שעולי בבל בנו את המזבח לפני שבנו את בית המקדש.

(2) על פי מה שלמדתם, מדוע בנו עולי בבל את המזבח לפני שבנו את בית המקדש?

(9 נקודות)

ב. עיינו בפסוקים י'–י"ג.

(1) מה חגג העם בטקס המתואר בפסוקים אלה? ציינו שתי פעולות המבטאות את החגיגות שהייתה בטקס.

(2) מי היו האנשים שבכו בטקס, ומדוע בכו?

(9 נקודות)

11. נחמיה, פרק א'

א. (1) על פי פסוקים א'–ג', מה היה המצב בירושלים?

(2) כיצד הגיב נחמיה כששמע על המצב בירושלים? ציינו שתי תגובות.

(9 נקודות)

ב. עיינו בתפילת נחמיה שבפסוקים ה'–י"א.

(1) על פי פסוקים אלה, מהי המטרה של תפילת נחמיה?

(2) נחמיה מזכיר בתפילתו הבטחה שניתנה למשה. מהי ההבטחה, ולשם מה הזכיר אותה נחמיה?

(9 נקודות)

תנ"ך, חורף תשפ"ד, מס' 2371

12. נחמיה – בניית החומה

א. (1) עיינו בפרק ב', פסוקים י"ז–י"ח.

על פי פסוקים אלה, כתבו שני נימוקים שבאמצעותם נחמיה מבקש לשכנע את העם לבנות את חומת ירושלים.

עיינו בפרק ג', פסוקים ל"ג–ל"ח.

(2) על פי פסוקים אלה, הסבירו את דברי הלעג של סנבלט.

(3) מה הייתה תגובת נחמיה על דברי הלעג?

(9 נקודות)

ב. עיינו בפרק ד', פסוקים א'–ג'.

מה הייתה התוכנית של סנבלט, וכיצד הגיב עליה נחמיה? ציינו שתי תגובות.

(9 נקודות)

/בהמשך דפי טיוטה/

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

תנ"ך, חורף תשפ"ד, מס' 2371

טיוטה

[illegible]

תנ"ך, חורף תשפ"ד, מס' 2371

טיוטה

[illegible]

"איתך בכל מקום, גם בבגרות.
בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"

"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.
بالنجاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"